

هر آنچه لازم است در مورد مهریه بدانید

مهریه مالی است که در ضمن عقد تعیین می شود. در صورت مطالبه مهریه توسط زوجه، مرد موظف است مقدار مهریه تعیین شده را پرداخت کند. معمولاً برای مهریه زن سکه، وجه نقد و خانه تعیین می شود البته گاهی موارد دیگری که مالیت دارد نیز به عنوان مهریه تعیین می شود.

اغلب افراد بدون اطلاعات کافی از قوانین مهریه، اقدام به عقد ازدواج می کنند و این نداشتن آگاهی می تواند سرآغاز مشکلات و مخاطرات متعددی در زندگی مشترک زوجین شود.

در گذشته، مهریه آنگونه که باید به چشم نمی آمد و مثل های «مهریه را کی داده و کی گرفته» و «عروس با لباس سفید می آید و با کفن می رود» در آن دوران بیشتر به گوش می رسید و در حقیقت مهریه به منزله رعایت ارزش و منزلت بانوان و در راستای رعایت شرع، در سند ازدواج قید می شد اما امروزه، مهریه بلای جان برخی خانواده ها شده و مشکلات بزرگی را برای آنها به وجود آورده است. تجربه نشان داده که مهریه نه تنها باعث استحکام زندگی نیست، بلکه درج مبالغ هنگفت و مهریه های سنگین گاه باعث سستی در زندگی زناشویی شده است.

بر اساس قانون مهریه مال مشخص و معین است که در هنگام عقد برای زن تعیین می شود. مهریه اگر خانه باشد باید ارزش آن مشخص باشد و اگر سکه یا وجه نقد باشد باید مقدار و نوع آن مشخص باشد. مقدار مهریه بر اساس توافق بین زوجین تعیین خواهد شد و هر زمانی که زوجه آن را مطالبه کند مرد موظف به پرداخت آن است.

آیا می توان ارز دیجیتال را به عنوان مهریه در نظر گرفت؟

نظریه های مختلفی در مورد اینکه ارز دیجیتال به عنوان مهریه تعیین می شود یا نه وجود دارد. اسفند سال گذشته تصویری از سند ازدواج منتشر شد که در آن ارز دیجیتال به عنوان مهریه تعیین شده بود. تعدادی از وکلای پایه یک دادگستری بر این موضوع اعتقاد دارند که هر چیزی که آن را به مثابه مالی در نظر گرفت قابلیت این را دارد به عنوان مهریه زن تعیین شود پس می توان ارز دیجیتال را نیز به عنوان مهریه تعیین کرد.

اما تعدادی نیز بر این موضوع اعتقاد دارند به دلیل اینکه مبادله ارزهای دیجیتال در داخل کشور قانونی نیست پس تعیین آنها به عنوان مهریه نیز باطل است. کمال رئوف دادستان مرکز وکلای قوه قضاییه در مصاحبه ای در فروردین سال جاری گفته است: "تعیین این ارزهای دیجیتالی برای موضوع مهریه باطل است و کسانی که این عمل را مرتکب شده اند در آینده دچار مشکلاتی خواهند شد." و در ادامه این مصاحبه نیز گفته اند "این نوع ارزها و به خصوص بیت کوین نمی تواند در حکم مهریه قرار بگیرد و به هیچ عنوان قانونی و شرعی نیست."

در واقع نظریه های مختلفی درباره ارزهای دیجیتال به عنوان مهریه زن وجود دارد اما هیچ قانونی با این عنوان به تصویب نرسیده است احتمال در قانون جدید مهریه که کمیسیونهای مختلف مجلس دارند بر روی آن کار می کنند این موضوع در نظر گرفته خواهد شد.

مهریه ام خانه ای است که همسر در آینده خواهد خرید

برخی از زوجه ها می خواهند چند دانگ از خانه ای که در آینده زوج خواهد خرید به عنوان مهریه زن تعیین شود که این یک شرط مبهم است. به دلیل اینکه خانه ای که قرار است خریده شود در حال حاضر مالیت پیدا نکرده و وجود ندارد تعیین آن به عنوان مهریه باطل است.

البته برای این کار پیشنهاد شده است که چنین شرطی باید از ابهام خارج شود و تاریخ خرید خانه مثلاً ۱۰ ماه دیگر و مقداری که به عنوان مهریه زن تعیین می شود باید مشخص باشد. برای قرار دادن ملک به عنوان مهریه لازم است تمام مشخصات آن ذکر شود.

در چه صورت مهریه به نرخ روز محاسبه نمی شود؟

وجهی که در زمان عقد به عنوان مهریه زن تعیین می شود بعد از گذشت زمان به دلیل سقوط ریال و وجود تورم ارزش خود را از دست می دهد به عنوان مثال مهریه ای که در سال ۱۳۷۰ یک میلیون تومان تعیین می شود در سال ۱۴۰۰ اگر آن را مطالبه کرد و به نرخ روز محاسبه نشود ارزشی نخواهد داشت به همین دلیل بر اساس شاخص هایی که وجود دارد به نرخ روز محاسبه خواهد شد.

اما در صورتی که در عقدنامه شرط شده باشد مهریه پرداختی در هر زمانی به همان اندازه باشد دیگر مهریه به نرخ روز محاسبه نخواهد شد یا اینکه در زمان طلاق زوجین بر سر مهریه به وضعیت دیگری توافق کنند دیگر محاسبه مهریه زن با نرخ روز معنی ندارد و دادگاه توافق را در نظر خواهد گرفت.

در صورتی که زوج فوت کند و مهریه زن ریال باشد مهریه بر اساس تاریخ فوت مرد محاسبه خواهد شد و از اموال مرد به همان اندازه مهریه زن پرداخت خواهد شد.

زوجه قبل از اجرا گذاشتن مهریه بهتر است با وکلای مجرب و متعهد موسسه حقوقی وکیل تلفنی مشاوره حقوقی انجام دهد تا در روند دادرسی با اتلاف وقت و فرار از پرداخت مهریه زوج مواجه نشود.

آیا قانون برای پرداخت مهریه سقف تعیین کرده است؟

قانونی مبنی بر اینکه برای مقدار مهریه سقف تعیین شده باشد توسط قانون گذار مصوب نشده است و زوجین می توانند به هر مقدار که می خواهند مالی را به عنوان مهریه زن تعیین کنند. البته کمیسیون های مربوطه در مجلس شورای اسلامی در جهت کاهش آمار زندانیان مهریه و از هم پاشی خانواده ها بخاطر مهریه قرار است تصمیمات جدیدی گرفته و به قانون تبدیل شود.

قانونگذار در قانون جدید مهریه اعلام کرد که مهریه تا ۱۱۰ سکه طلا ضمانت اجرایی دارد که برخی افراد به اشتباه تصور کردند که زوجین می توانند تا سقف ۱۱۰ سکه مهریه تعیین کنند. در حالی که اینطور نیست و اگر زوج مقدار ۵۰۰ سکه به عنوان مهریه تعیین کند در صورت داشتن تمکن مالی باید آن را پرداخت کند و در صورتی که تمکن مالی نداشته باشد باید درخواست اعسار دهد.

سوالات رایج

+ تعیین بیت کوین به عنوان مهریه زن قانونی است؟

هنوز قانونی در ارتباط با این موضوع به تصویب نرسیده است اما نظریات مختلفی در این باره وجود دارد.

+ محاسبه مهریه زن با نرخ روز چگونه انجام می شود؟

مقدار مهریه تعیین شده متناسب با تغییر شاخص قیمت سالانه زمان تادیه نسبت به سال اجرای عقد که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام می شود.

+ مرد می تواند مهریه پرداخت نکند؟

خیر در هر شرایطی مرد باید مهریه را پرداخت کند تنها در فسخ یا بطلان نکاح مهریه نیز از بین می رود و مهریه ای پرداخت نمی شود.

+ آیا سقف مقدار مهریه ۱۱۰ سکه است؟

خیر زوجین می توانند هر مقداری که دوست دارند به عنوان مهریه تعیین کنند.